

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування випускників

факультету хімії та фармації

за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація
(ОПП Фармація, освітня кваліфікація – магістр фармації)

Одеса-2025

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

1.1. Актуальність і мета дослідження

У сучасних умовах розвитку фармацевтичної галузі України питання якості підготовки майбутніх фахівців-фармацевтів набуває особливого значення. Випускники освітньої програми є важливими стейкхолдерами, чия оцінка навчання відображає певний рівень ефективності освітнього процесу та ступінь відповідності здобутих компетентностей потребам ринку праці.

Мета дослідження – визначити рівень задоволеності випускників якістю освітньої програми «Фармація», оцінити її актуальність, професійну придатність отриманих знань і навичок, а також виявити напрямки для вдосконалення програми з урахуванням вимог сучасного фармацевтичного ринку.

Основні завдання дослідження:

1. Проаналізувати оцінку випускниками якості освітнього процесу, змісту програми та її результатів.
2. Визначити рівень готовності випускників до професійної діяльності.
3. Оцінити співвідношення між теоретичною підготовкою та практичними навичками.
4. Виявити ступінь відповідності освіти вимогам роботодавців.
5. Сформулювати рекомендації щодо підвищення ефективності освітньої програми «Фармація».

1.2. Методологія та організація дослідження

Анкетування проводилося у жовтні–листопаді 2025 року серед випускників факультету хімії та фармації.

Форма проведення: онлайн (через Google Forms).

Тип анкетування: анонімне добровільне опитування.

Анкета включала 26 запитань, поділених на шість блоків:

1. Загальна інформація про випускника (стать, рік випуску, форма навчання).
2. Працевлаштування та професійна діяльність.
3. Оцінка якості освітньої програми.
4. Практична підготовка.

5. Методи навчання та робота викладачів.
6. Пропозиції та зауваження щодо вдосконалення програми.

Методи аналізу: кількісний (статистичний аналіз результатів закритих питань) і якісний (контент-аналіз відповідей на відкриті запитання).

1.3. Характеристика респондентів

У дослідженні взяли участь 26 випускників, що представляють усі останні два випускні роки. Вибірка охопила представників денної форми навчання.

Структура респондентів:

- **За роком випуску:**
  - 2024 р. – 18 осіб;
  - 2025 р. – 8 осіб.
- **За формою навчання:** денна – 100%.
- **За статтю:** жінки – 76%, чоловіки – 24%.
- **За місцем проживання після випуску:**
  - міста обласного значення – 59%;
  - районні центри – 28%;
  - сільська місцевість – 13%.

Професійний статус випускників:

- працевлаштовані у фармацевтичних закладах (аптеки, мережі) – 57%;
- працюють на виробництві (фармацевтичні підприємства) – 21%;
- працюють у медичних установах (клінічні фармацевти) – 9%;
- продовжують навчання в інтернатурі— 7%;
- тимчасово не працевлаштовані – 6%.

Таким чином, 93% випускників є зайнятими або продовжують навчання, що свідчить про високу релевантність здобутої освіти до ринку праці.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освіти та освітньої програми»

2.1. Загальна оцінка якості освітньої програми

Переважна більшість респондентів (88%) висловили високу задоволеність якістю освітньої програми «Фармація». Серед найчастіше згадуваних сильних сторін програми:

- фундаментальна природничо-наукова підготовка (органічна, фармацевтична, аналітична хімія, фармакологія);
- кваліфіковані викладачі з практичним досвідом;
- чітка структура освітнього процесу;
- доступність навчально-методичних матеріалів;
- ефективна організація лабораторних і практичних занять.

Однак, близько 12% випускників відзначили потребу оновлення окремих дисциплін, зокрема тих, що пов'язані з цифровими технологіями у фармації, фармакоекономікою, менеджментом аптечної справи.

2.2. Відповідність здобутих компетентностей професійним вимогам

Випускники оцінили сформованість основних компетентностей за п'ятибальною шкалою (1 – дуже низько, 5 – дуже високо):

Компетентність	Середня оцінка
Професійні знання та навички (фармацевтична технологія, фармакологія)	4,7
Аналітичне мислення, здатність приймати рішення	4,4
Комунікативні та міжособистісні навички	4,5
Етична культура та професійна деонтологія	4,8
Цифрова компетентність, робота з електронними базами	3,9
Менеджерські навички, управління аптечною діяльністю	4,0

Отже, освітня програма ефективно формує професійно-фахові компетентності, однак цифрові й управлінські навички потребують додаткової уваги.

2.3. Практична підготовка та виробничі практики

79% випускників вважають, що під час навчання вони отримали достатній практичний досвід.

Найбільш ефективними вони назвали:

- виробничу практику на базі аптечних мереж (61%);
- виробничу практику з технології лікарських засобів (52%);
- практику з фармацевтичної хімії (43%).

Разом з тим, 21% респондентів вказали, що практична підготовка могла бути більш сучасною й інтегрованою з реальними умовами фармацевтичного виробництва.

Основні пропозиції:

- збільшення годин практики на виробництві;
- залучення роботодавців до розроблення програм практик;
- проведення симуляційних тренінгів з рецептурної роботи.

2.4. Якість викладання та методи навчання

Понад 90% випускників висловили високу оцінку професійності викладачів, зазначивши їхню доброзичливість, готовність до діалогу, володіння сучасними педагогічними технологіями.

Серед ефективних методів навчання випускники назвали:

- практикоорієнтовані заняття – 84%;
- розбір клінічних випадків і фармацевтичних ситуацій – 63%;
- кейс-методи – 58%;
- проблемно-орієнтоване навчання – 39%.

Разом з тим, близько 20% респондентів вважають, що окремі дисципліни надмірно теоретизовані, а кількість практичних занять могла б бути збільшена. Крім того, 37% випускників вказали на необхідність ширшого використання електронних освітніх ресурсів – відеолекцій, тестових платформ, онлайн-курсів.

2.5. Працевлаштування випускників і рівень адаптації

За результатами опитування:

- 57% випускників працюють у фармацевтичних аптеках;
- 21% — у виробничих компаніях або дистриб'юції ЛЗ;
- 9% — у медичних закладах;

- 7% — продовжують навчання (аспірантура, інші магістерські програми).

Рівень працевлаштування за спеціальністю становить 87%.

Більшість опитаних (78%) зазначили, що освіта повністю або переважно відповідає вимогам їхнього робочого місця, а 15% вважають, що деякі аспекти (особливо управлінські навички, англomовна термінологія, знання нормативно-правової бази) потребують поглиблення.

3. Рекомендації за результатами анкетування

На основі аналізу отриманих результатів сформульовано такі рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу за ОПП«Фармація»:

3.1. Удосконалення змісту освітньої програми

- Переглянути навчальні плани з урахуванням нових стандартів і тенденцій розвитку фармацевтичної галузі.
- Розширити каталог ВК, навчальними дисциплінами які орієнтовані на клінічну фармацію, фармацевтичний маркетинг, лідерство у фармації.

3.2. Посилення практичної складової

- Збільшити обсяг виробничих практик.
- Впровадити симуляційні тренінги (робота з пацієнтами, складання рецептур, облік препаратів).

3.3. Інноваційні освітні технології

- Розширити використання цифрових платформ (Moodle, MS Teams, Zoom, Kahoot тощо).
- Запровадити змішане навчання з інтерактивними онлайн-компонентами.

3.4. Співпраця з роботодавцями та випускниками

- Розширити співпрацю з фармацевтичними компаніями, аптечними мережами, виробництвами.
- Проводити щорічні круглі столи з роботодавцями та випускниками щодо актуальних компетентностей фахівців.
- Створити електронний реєстр випускників, який сприятиме кар'єрному моніторингу й підтримці зв'язку з університетом.

Висновок

Результати анкетування засвідчили, що освітня програма «Фармація» на факультеті хімії та фармації забезпечує високий рівень професійної підготовки здобувачів освіти. Випускники позитивно оцінюють якість навчання, професійність викладачів і практичну спрямованість освітнього процесу.

Водночас отримані дані окреслили потребу у вдосконаленні програми відповідно до динамічних змін у фармацевтичній сфері - зокрема, у напрямках цифровізації, фармакоекономіки, клінічної фармації та посилення комунікативних і управлінських компетентностей.

Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню конкурентоспроможності випускників, покращенню іміджу факультету та забезпеченню відповідності програми міжнародним стандартам фармацевтичної освіти (FIP, WHO, ENEA).

Гарант ОПП «Фармація»
другого (магістрського) рівня
вищої освіти

Олександр НЕФЬОДОВ